

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення педагогічної ради
від 28.08.2026 (протокол №13)

Основні види та критерії оцінювання учнів 5–9 класів

Оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 (зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2022 № 972) на основі компетентнісного підходу.

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 р. №722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів» (із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 29.06.2026 р. №1001), наказу Міністерства освіти і науки України від 14.08.2026 р. №1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

Об'єктом оцінювання є досягнення учнями результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти, що упорядковані й уточнені на рівні модельної навчальної / навчальної програми (далі – програма) як очікувані результати навчання, яких учні мають досягти під час опанування відповідних тем або інших структурних одиниць програми.

Оцінюванню підлягають лише ті результати навчання, які є продуктом самостійної творчої чи навчальної діяльності учня/учениці

Перед початком навчального року (або кожного семестру) вчителі зобов'язані ознайомити учнів із вимогами до академічної доброчесності під час виконання різних видів робіт.

Інструментарієм оцінювання є сукупність спеціально розроблених завдань, релевантних до очікуваних результатів навчання. Обов'язковому оцінюванню підлягають обов'язкові та вибіркові освітні компоненти, визначені освітньою програмою закладу освіти.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за такими шкалами:

- вербальна шкала — передбачає оцінювання за допомогою словесних формулювань;
- бальна шкала — передбачає використання 12-бальної системи (від 1 до 12).

Співвідношення між зазначеними в цьому пункті шкалами:

Вербальна шкала	Бальна шкала
потребує істотної підтримки для досягнення результатів навчання	1–3 бали
потребує ситуативної підтримки для досягнення результатів навчання	4–6 балів
має посутні успіхи в досягненні результатів навчання	7–9 балів
має значні успіхи в досягненні результатів навчання	10–12 балів

Для учнів 5–9 класів формувальне оцінювання здійснюється за вербальною та бальною шкалами (без урахування його результатів під час підсумкового оцінювання), а поточне та підсумкове оцінювання здійснюються за бальною шкалою.

Види оцінювання навчальних досягнень учнів:

- формувальне
- поточне;
- тематичне;
- семестрове;
- річне;
- державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення його навчальних потреб. Об'єктом оцінювання є оцінювання процесу – спостереження за ходом виконання завдань та рівнем залученості.

Під час формувального оцінювання враховуються не лише продемонстрований результат, а й дії, рішення та навчальні стратегії учня. Інформацію про труднощі, залученість і докладені зусилля використовують для зворотного зв'язку, визначення подальших навчальних кроків і педагогічної підтримки.

Поточне оцінювання здійснюється на визначених етапах освітнього процесу з метою перевірки відповідності досягнутих результатів очікуванім за допомогою спеціального інструментарію.

Об'єктом поточного оцінювання є продемонстрований учнем рівень досягнення відповідних результатів навчання на певному етапі.

Поточне оцінювання здійснюють для встановлення і фіксування проміжного рівня досягнення учнями очікуваних результатів навчання в межах структурної одиниці програми (теми). Частотність поточного оцінювання вчитель визначає самостійно з урахуванням змісту програми, кількості навчальних годин, специфіки результатів навчання, які оцінюють.

Протягом семестру згідно з розкладом проводяться **навчальні вебінари**, під час яких учні можуть отримувати поточні оцінки.

Тематичне оцінювання здійснюють шляхом зіставлення досягнутих результатів навчання з очікуваними за відповідною темою.

Тематична оцінка складається з результатів поточного (шляхом узагальнення поточних оцінок, отриманих протягом періоду навчання, що охоплює відповідну тему) та контрольного (шляхом проведення підсумкової тематичної роботи, яка охоплює ключові очікувані результати навчання, визначені програмою у відповідній темі) оцінювання. Під час підрахунку тематичної оцінки враховується ваговий коефіцієнт: поточні тести (або роботи на перевірку вчителем) мають вагу 0,4; контрольні – вагу 0,6.

Розрахунок тематичної оцінки відбувається за формулою:

$$T = \frac{P_1 + P_2 + \dots + P_n}{n} \times 0,4 + \frac{K_1 + K_2 + \dots + K_m}{m} \times 0,6$$

де T – тематична оцінка;

$P_1, P_2, \dots, P_n$ – оцінки за поточні роботи;

n – кількість поточних робіт;

K_1, K_2, K_m – оцінки за контрольні роботи;

m – кількість контрольних робіт.

Підрахунок тематичної оцінки здійснюється автоматично.

Наприкінці кожного семестру з окремих предметів, які визначаються педагогічною радою, проводиться **очна сесія** – контрольний захід з використанням можливостей ІКТ за умови забезпечення повної автентифікації учня або очно.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання та очної сесії за формулою:

$$C = \frac{\frac{T_1 + T_2 + \dots + T_n}{n} + OC}{2}$$

де C – оцінка за семестр;

$T_1, T_2, \dots, T_n$ – тематичні оцінки;

n – кількість тематичних робіт;

OC – оцінка за очну сесію.

Оцінка за рік виставляється на основі семестрових оцінок. Для визначення річної оцінки враховується динаміка особистих досягнень учня / учениці протягом року.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти, вимогам державних стандартів загальної середньої освіти на

відповідному рівні. Проведення державної підсумкової атестації та звільнення від неї здійснюється в установленому законодавством порядку.

Типи оцінювання навчальних досягнень учнів:

- автоматичне;
- перевірка учителем.

Автоматичне оцінювання здійснюється шляхом виконання тестових робіт. Тестові завдання представлені у видах:

- ✓ з вибором однієї відповіді;
- ✓ з вибором декількох варіантів відповідей;
- ✓ на встановлення відповідності;
- ✓ на встановлення послідовності;
- ✓ введення числа;
- ✓ введення рядка.

У тестових завданнях з вибором однієї або декількох варіантів відповідей варіанти відповідей розташовуються за випадковим вибором, тобто кожному учню відкривається свій варіант, що знижує ймовірність списування.

Оцінювання вчителем здійснюється шляхом перевірки робіт на завантаження файлу. До таких робіт відносяться: твір, переказ, задачі на доказ, малюнки, поробки, контурні карти, проекти – у форматі текстового або графічного файлу; вірші напам'ять, усні твори, відео звіти – у форматі відеозапису. Учитель має можливість перевірити роботу, виправити помилки, оцінити роботу, а також залишити коментар, тобто здійснити *формувальне оцінювання*.

Відповідно до навчальної мети існують тести:

- **пробні** – «перевір себе» - необов'язкові, не впливають на семестрову оцінку, не мають обмеження часу виконання та без встановлення кількості спроб. Результат бачить лише учень. Завдання пробних тестів найрізноманітніші, щоб навчання було цікавим результативним, а перевірка отриманих знань – об'єктивною, прозорою і всебічною. Використовуються як *інструмент самоперевірки* майже після кожного уроку для первинного закріплення знань, а також як тренажер перед контрольною роботою;

- **додаткові** – необов'язкові для виконання, не впливають на семестрову оцінку, але вони мають обмеження часу виконання та одну спробу. Оцінка за виконання відображається в журналі та щоденнику учня як поточна. Використовуються для перевірки відповідності досягнутих результатів очікуваням;

- **поточні** – обов'язкові для виконання, впливають на семестрову оцінку, мають обмеження часу виконання та одну спробу. Оцінка за виконання відображається в журналі та щоденнику учня. Використовуються для перевірки відповідності досягнутих результатів очікуваням. За допомогою цих тестів оцінюються самостійні, практичні та лабораторні роботи, навчальні проекти та інші обов'язкові види робіт, що передбачені навчальними програмами;

- **контрольні** – обов'язкові для виконання, впливають на семестрову оцінку, мають обмеження часу виконання та одну спробу. Оцінка за виконання відображається в журналі та щоденнику учня. Використовуються для підсумкової перевірки як тематичні контрольні роботи. Кількість таких тестів у навчальних курсах різних предметів відповідає кількості контрольних робіт, яка зазначена у відповідних рекомендаціях та наказах МОН України.

Вимоги академічної доброчесності за видами навчальної діяльності.

Під час оцінювання різних форм контролю враховуються обов'язкові дотримання правил академічної доброчесності:

- письмові контрольні, діагностичні роботи, тести передбачають виконання завдань без використання сторонньої допомоги (підказок, шпаргалок, мобільних телефонів, навушників). Оцінка знижується або анулюється як тому учню, який списав, так і тому, який свідомо надав можливість списати (поділився власними відповідями);

- творчі, дослідницькі роботи, проєкти, реферати, презентації передбачають обов'язкове зазначення джерел інформації (авторів цитат, посилань на використані сайти, підручники, фото-, відеоматеріали). Академічний плагіат (повне або часткове копіювання чужих текстів без змін та без вказування авторства) категорично заборонено;

- лабораторні та практичні роботи передбачають фіксацію лише реальних результатів власних спостережень та дослідів. Забороняється фабрикація (вигадування) або фальсифікація даних.

Правила використання штучного інтелекту (ШІ):

- використання інструментів ШІ (ChatGPT тощо) для генерації повного тексту творів, есе, розв'язання задач під час оцінювання заборонено та прирівнюється до плагіату;

- дозволяється використання ШІ як допоміжного інструменту (для пошуку ідей, виправлення граматичних помилок у власному тексті) за умови, що учень відкрито зазначає це у роботі.

Вимоги за віковою категорією (за рівнем освіти, 5–9 класи): ознайомлювально-виховний характер, поступове впровадження культури цитування. За текстовий плагіат у рефератах/проєктах оцінка не може бути вищою за середній рівень (6 балів).

Механізм реагування на порушення та вплив на оцінювання.

У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності під час оцінювання, педагогічний працівник діє за таким алгоритмом:

- факт виявлено вперше (у поточному семестрі): результат конкретної роботи анулюється, учню надається право повторного проходження оцінювання в установлений вчителем термін. Максимальний бал за повторну роботу не обмежується, але проводиться виховна бесіда;

•повторне порушення з того ж предмета: результат роботи анулюється. Учнію надається право на повторне оцінювання, але максимальний можливий бал за роботу знижується на 2-3 бали від фактично заробленого, тобто робота оцінюється не вище 9 балів;

•систематичні порушення (3 і більше разів): за роботу виставляється 1 бал без права повторного оцінювання. Факт фіксується у куратора та інформуються батьки учня.

У разі вибуття учня із ліцею, зокрема через виїзд за кордон, надання соціальної відпустки, призов на військову службу або з інших підстав, оцінювання результатів його навчання може бути проведено достроково.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні. Критерії оцінювання результатів навчання учнів, які використовуються у ліцеї визначають єдині підходи до встановлення рівня результатів навчання учнів та наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Критерії оцінювання результатів навчання учнів

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
1	2	3	4	5	6	7
Початковий	1	сприймає інформацію, отриману від особи, яка провадить педагогічну діяльність (далі — педагогічний працівник) (інших осіб), намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок	виконує частину навчальних дій / простих завдань за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	2	розпізнає частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не	виявляє вміння в окремих випадках

		змістових і логічних помилок		зовнішнього контролю	реагує на думки інших	
	3	відтворює за зразком частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, відповідає на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі або з допомогою педагогічного працівника; потребує періодичного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
С е р е д н і й	4	відтворює основну інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, знаходить в отриманій інформації відповіді на прості запитання	виконує типові репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою педагогічного працівника; виконує частину завдання під час роботи в групі з допомогою інших учасників групи	включається в комунікацію за ініціативою інших; реагує на звернення не завжди по суті; взаємодіє з групою формально	виявляє вміння епізодично
	5	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює за змістом отриманої інформації окремі запитання	виконує репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою або під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі з частковою допомогою інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє з групою пасивно	виявляє вміння епізодично
	6	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює уточнювальні запитання за змістом отриманої інформації	виконує частково-пошукові завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі	підтримує діалог, ініційований іншими; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння епізодично

				відповідно до визначених обов'язків, за потреби звертається по допомогу до інших учасників групи		
Д о с т а т н і й	7	знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію, перетворює один вид інформації в інший за зразком, формулює запитання за змістом отриманої інформації	виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом, розпізнає стандартні проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, співпрацює під час роботи в групі	долучається до комунікації переважно з ініціативи інших; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	8	зіставляє і порівнює за заданою ознакою інформацію, отриману з різних джерел, перетворює один вид інформації в інший	виконує типові дослідницькі завдання, вирізняє проблемні ситуації з-поміж запропонованих, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, активно співпрацює з іншими учасниками групи, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі	долучається до комунікації, за потреби ініціює комунікацію; порівнює позиції учасників комунікації; бере участь у пошуку рішень	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	9	аналізує інформацію, отриману з різних джерел	виконує типові дослідницькі та окремі частково-пошукові завдання; вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові й нетипові завдання	долучається до комунікації та може її ініціювати; аналізує позиції інших осіб, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших, наводить аргументи	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях

В и с о к и й	10	узагальнює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та окремі творчі завдання; вибирає із множини відомих доцільні способи розв'язання проблемних ситуацій, пропонує альтернативні способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до організації роботи групи / активно співпрацює в групі для досягнення навчальних цілей; аналізує власні навчальні дії та дії групи щодо досягнення навчальних цілей	ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших; пропонує ідеї, обстоює їх	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	11	оцінює інформацію, отриману з різних джерел за наданими критеріями	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання проблемних ситуацій і розв'язує їх різними способами	планує та організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; конструктивно взаємодіє у групі, аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії, аналізує дії групи щодо досягнення навчальних цілей	активно ініціює та підтримує комунікацію; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, розвиває думки інших учасників комунікації	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	12	оцінює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій і розв'язує їх доцільними способами, аргументуючи свій вибір	усвідомлено діє в нестандартних ситуаціях самостійно / в парі / групі, оцінює ризики й прогнозує наслідки; обґрунтовує, аналізує та оцінює власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює / планує / організовує співпрацю в групі для досягнення	виступає посередником у комунікації; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, формує власну лінію обґрунтування; спрямовує взаємодію на досягнення спільної мети; надає конструктивний зворотний зв'язок	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях

				навчальних цілей; оцінює власний внесок та діяльність групи для отримання очікуваного результату		
--	--	--	--	---	--	--